

KOMENTÁŘ

31. 3. 2022

Důchody a jejich příjemci v Olomouckém kraji v roce 2021

V prosinci roku 2021 pobíralo důchod v Olomouckém kraji celkem 175,7 tis. osob. Ve většině případů se jednalo o příjemce starobních důchodů (84,3 %), ať už samostatně vyplácených nebo v kombinaci s vdovským či vdoveckým důchodem. Průměrná výše starobního sóla důchodu se meziročně zvýšila o 917 Kč na částku 15 017 Kč.

Podle evidence České správy sociálního zabezpečení dostávalo v Olomouckém kraji v prosinci 2021 některý z druhů důchodu celkem 175 678 osob. Jejich počet se oproti stavu v prosinci 2020 snížil o 1 043 osob, tj. o 0,6 %. Třetina z počtu příjemců důchodů žila v okrese Olomouc (61 322 osob, tj. 34,9 % z celkového počtu příjemců v kraji), v každém z okresů Přerov a Šumperk byla evidována pětina z počtu pobírajících důchod (37 227 osob, tj. 21,2 %, resp. 36 208 osob, tj. 20,6 %, na Šumpersku). Přes 30 tis. důchodců bylo započteno na Prostějovsku (30 354 osob, tj. 17,3 %) a v nejmenším okrese Jeseník to bylo 10 567 osob (tj. 6,0 %).

Příjemci důchodů podle druhu důchodu v Olomouckém kraji (stav v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Příjemci důchodů	176 926	177 128	177 291	177 484	176 721	175 678
v tom pobírající důchod:						
starobní plný celkem ¹⁾	148 420	148 870	149 421	149 866	148 985	147 774
z toho sólo (bez souběhu)	109 961	110 624	111 360	112 034	111 583	110 428
předčasný	42 181	43 415	44 508	45 616	46 497	47 838
starobní poměrný celkem ^{1,2)}	365	332	302	302	294	322
z toho sólo (bez souběhu)	147	146	146	164	174	213
invalidní pro invaliditu třetího stupně celkem ¹⁾	10 651	10 404	10 036	9 833	9 713	9 625
z toho sólo (bez souběhu)	10 340	10 111	9 759	9 581	9 500	9 431
invalidní pro invaliditu druhého stupně celkem ¹⁾	3 418	3 596	3 665	3 787	3 850	3 947
z toho sólo (bez souběhu)	3 373	3 553	3 627	3 755	3 816	3 919
invalidní pro invaliditu prvního stupně celkem ¹⁾	9 454	9 537	9 667	9 689	9 907	9 973
z toho sólo (bez souběhu)	9 341	9 430	9 573	9 586	9 811	9 866
vdovský sólo (bez souběhu)	1 521	1 424	1 364	1 250	1 198	1 182
vdovecký sólo (bez souběhu)	406	402	360	351	337	327
sirotčí	2 691	2 563	2 476	2 406	2 437	2 528

¹⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým

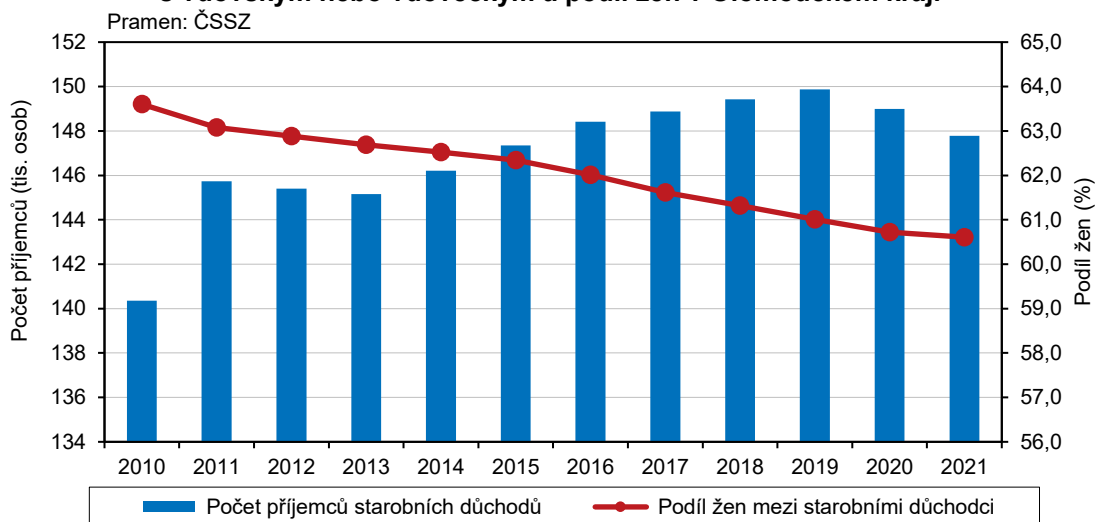
²⁾ po dosažení určené kratší doby pojištění

Mezi příjemci bylo nejvíce starobních důchodců celkem 147 774 obyvatel kraje. Meziročně se jejich počet snížil o 1,2 tis. osob (tj. o 0,8 %). V prosinci 2021 bylo mezi starobními důchodci 60,6 % žen, jejich podíl se každoročně mírně snižuje. Většina ze starobních důchodců pobírala pouze starobní plný důchod (sólo), v kraji to bylo 110,4 tis. osob, z toho bylo 52,5 tis. mužů a 57,9 tis. žen. Dalšíh 31,7 tis. žen dostávalo starobní důchod v kombinaci s vdovským důchodem a dalších 5,7 tis. mužů mělo starobní důchod v souběhu s vdoveckým důchodem.

KOMENTÁŘ

Navíc ještě 322 příjemců dostávalo poměrný starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem).

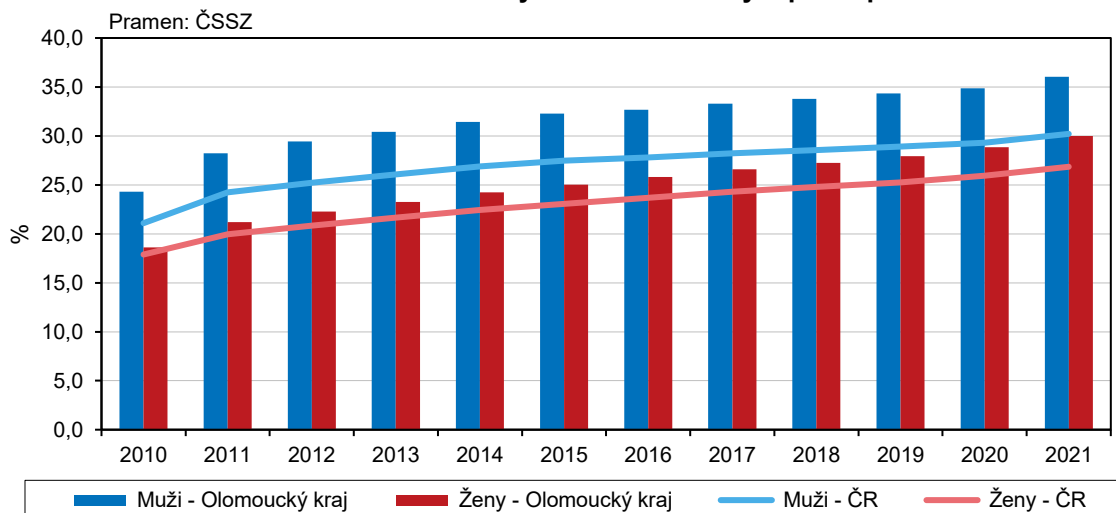
Příjemci starobních důchodů (bez poměrných) včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým a podíl žen v Olomouckém kraji

Podle záznamů České správy sociálního zabezpečení byl v měsíci prosinci 2021 vyplácen starobní důchod 813 příjemcům, kteří dosáhli věku 100 a více let. V Olomouckém kraji se jednalo o 47 osob, 8 mužů a 39 žen. Nejstarší důchodkyně v kraji byla ve věku 107 let.

Při splnění určitých podmínek mohou uchazeči o starobní důchod požádat o předčasný krácení starobní důchod a mohou odejít do penze dříve. V Olomouckém kraji tuto možnost využilo celkem 47,8 tis. osob z příjemců starobních důchodů, z toho bylo 21,0 tis. mužů a 26,9 tis. žen.

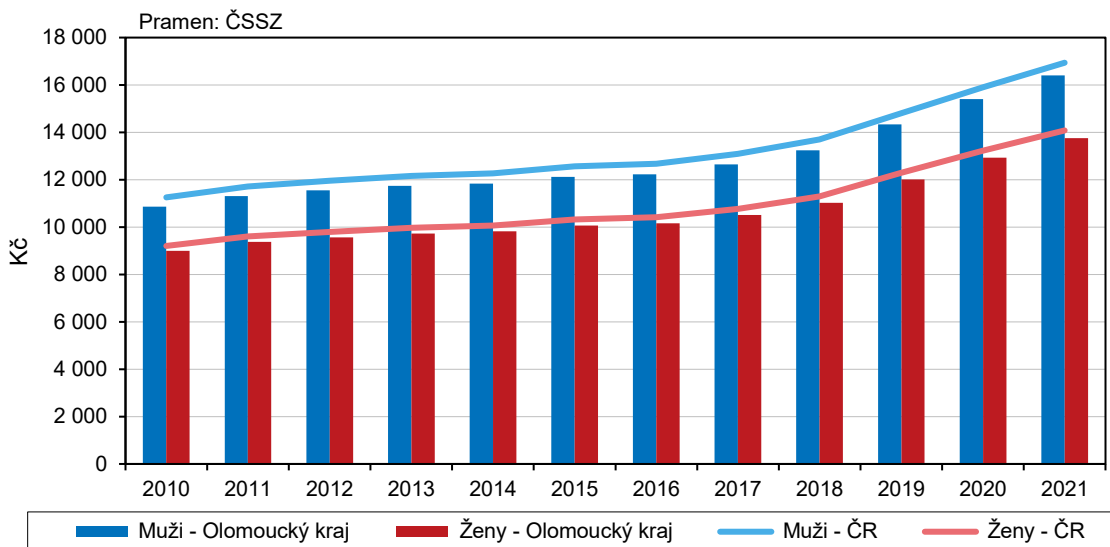
Podíl příjemců předčasných starobních důchodů (bez poměrných) včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým podle pohlaví

KOMENTÁŘ

V prosinci 2021 tvořil jejich počet téměř třetinu starobních důchodců (32,4 %), přičemž mezi muži byl jejich podíl vyšší (36,0 %) než v případě žen (30,0 %). Nicméně u obou pohlaví to bylo více než činil republikový průměr (30,2 u mužů a 26,9 % u žen, 28,2 % celkem). Mezi okresy kraje byl nejvyšší podíl příjemců předčasných důchodů zjištěn na Jesenicku (41,0 %) a Šumpersku (37,8 %), následovaly okresy Přerov (33,7 %) a Prostějov (30,9 %) a nejmenší podíl byl zaznamenán mezi důchodci z okresu Olomouc (27,6 %).

Průměrná výše starobního plného důchodu (sólo) podle pohlaví

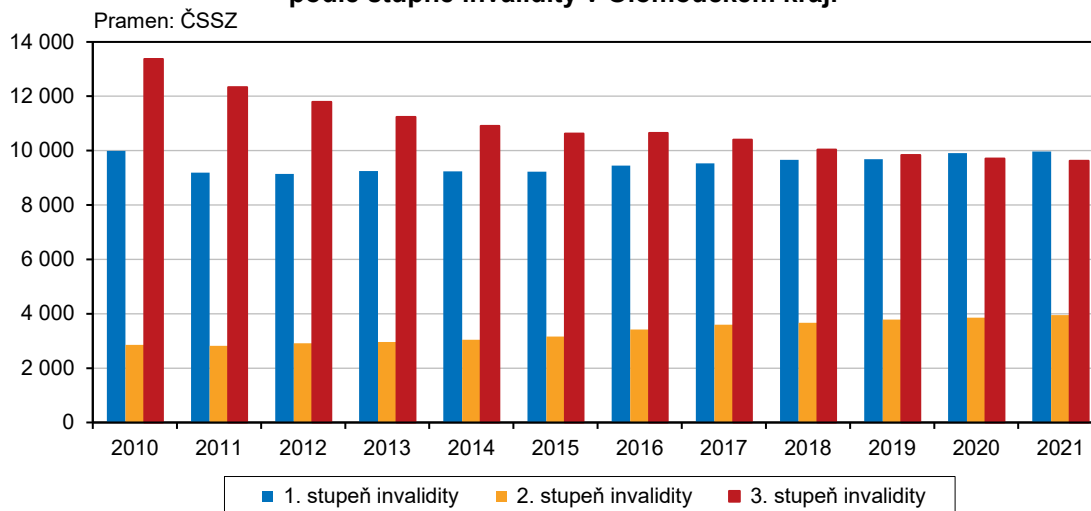
Průměrná výše plného důchodu pro příjemce pobírající pouze starobní důchod (sólo) činila v prosinci 2021 v Olomouckém kraji 15 017 Kč. Oproti hodnotě vyplácené před rokem došlo k nárůstu o 917 Kč (o 6,5 %). Průměrná částka sólo starobního důchodu v České republice byla o 436 Kč vyšší a činila 15 453 Kč. Ve srovnání krajů byla průměrná výše starobního důchodu v kraji druhá nejnižší po Karlovarském kraji (14 918 Kč), nejvyšší byla dosažena v Praze (16 467 Kč). V meziokresním srovnání byly nejnižší hodnoty stanoveny v okresech Jeseník (14 503 Kč), Šumperk (14 833 Kč) a Prostějov (14 926 Kč). Přes 15 tis. Kč byl vypočten průměrný starobní důchod (sólo) v okresech Přerov (15 018 Kč) a Olomouc (15 256 Kč).

U mužů byl zjištěn průměrný starobní důchod (sólo) ve výši 16 405 Kč a u žen 13 758 Kč. Opět po hodnotách z Karlovarského kraje se jednalo o nejnižší důchod mužů mezi 14 kraji ČR, ženy měly nižší důchod kromě Karlovarského kraje také v Moravskoslezském kraji.

V Olomouckém kraji byl pozůstalostní vdovský důchod přiznán v prosinci 2021 celkem 33,2 tis. ženám. Většina (31,8 tis. příjemkyň) ho pobírala v souběhu se starobním důchodem (plný i poměrný starobní důchod), 261 žen ho dostávalo v souběhu s invalidním důchodem a 1 182 žen mělo nárok na samostatný vdovský důchod. Průměrná výše sólo vdovského důchodu činila 9 832 Kč. Vdovecký důchod náležel 6,1 tis. mužům, stejně jako u žen ho většina dostávala spolu se starobním důchodem (5,7 tis.), 68 mužů ho pobíralo v souběhu s invalidním důchodem a jen 327 mužům byl přiznán samostatný vdovecký důchod v průměrné výši 9 088 Kč. Sirotčí důchod v prosinci 2021 pobíralo 1 194 chlapců a 1 334 dívek z Olomouckého kraje v průměrné hodnotě 7 935 Kč.

KOMENTÁŘ

Příjemci invalidních důchodů včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým podle stupně invalidity v Olomouckém kraji

Osobám s omezenou pracovní schopností je vyplácen invalidní důchod do doby jejich nároku na starobní důchod. V závislosti na zjištěném stupni invalidity se invalidní důchod rozlišuje na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně. Rozdíl mezi jednotlivými stupni invalidity spočívá v míře poklesu pracovní schopnosti občana (pokles o 35 % až 49 % znamená invaliditu prvního stupně, o 50 % až o 69 % invaliditu druhého stupně a o 70 % a více pak invaliditu třetího stupně). V prosinci 2021 v Olomouckém kraji pobíralo některý z typů invalidního důchodu celkem 23,5 tis. osob. Nárok na invalidní důchod v nejnižším stupni mělo 9 973 osob, průměrná výše důchodu pro invaliditu 1. stupně (sólo) činila 7 563 Kč. Důchod pro invaliditu 2. stupně mělo přiznáno 3 947 osob v průměrné výši 8 921 Kč. Mezi příjemce invalidního důchodu ve 3. stupni invalidity bylo započteno 9 625 osob a průměrná hodnota u tohoto důchodu bez souběhu (sólo) činila 13 349 Kč.

Všechny údaje použité v tomto příspěvku (včetně dat v tabulkách a grafech) vycházejí ze zdrojů České správy sociálního zabezpečení, resp. Ministerstva práce a sociálních věcí, od nichž ČSÚ datové podklady přebírá (www.cssz.cz).

Kontakt:

Jarmila Benešová
Oddělení informačních služeb
Tel.: 585 731 516
E-mail: jarmila.benesova@czso.cz